ಆತ್ಮೀಯ ಸಹೋದರ, ಯುವ ಬರಹಗಾರ, ದಲಿತ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತಕ ಡಾ. ವಸಂತ ನಾಶಿ ಅವರು ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಹೋದರ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ 'ಸಹದೇವ' ನೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರು. ಇವರು ಹುಟ್ಟು ಹೋರಾಟಗಾರನಾಗಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ವಿವಿಧ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಈಗಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಯುವ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಿರಣ' ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಊನವಾಗದ ಎಚ್ಚರ ಹಾಗೂ ಗುಣಗ್ರಾಹಿತ್ವದ ವಿವೇಕದಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಬಹುತ್ವ ಮೂಲಗಳ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಬರಹಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಇವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಸಂಕಲ್ಪಬದ್ಧ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಹುಮುಖಿ ಪ್ರತಿಭೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನೊಳ ಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಹಲವಾರು ವಿಷಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿವಿಧ ಮಜಲುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು, ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಹಲವು ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತು, ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದ ಡಾ. ವಸಂತ ನಾಶಿ ಅವರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ಜೈಶೇನ ಪ್ರಸಾದ ರೇವಣಪ್ಪಾ
ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು
ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು
ತಾ. ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಜಿ. ಬೀದರ –೫೮೫ ೩೨೭
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

978-81-947688-5-2

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಮಾತೋಶ್ರೀ ಈರಮ್ಮ ವಡ್ಡನಕೇರಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ)
ಡೊಂಗರಗಾಂವ, ತಾ. ಕಮಲಾಪುರ, ಜಿ. ಕಲಬುರಗಿ

ರೂ. 70/-

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಿರಣ

(ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ)

ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ

ಮಾತೋಶ್ರೀ ಈರಮ್ಮ ವಡ್ಡನಕೇರಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ)
ಡೊಂಗರಗಾಂವ
ತಾ. ಕಮಲಾಪುರ, ಜಿ. ಕಲಬುರಗಿ

ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಓದಿದ ನೋಡಿದ ಕೇಳಿದ, ಧ್ಯಾನಿಸಿದ ಸಂತ ಮಹಾಂತರ ಕೃತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತ ಬಂದವರು ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ. ಅವರೆ ಹೇಳುವಂತೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಲೇಖನಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಮಹಾಂತರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ನನ್ನ ಮೂಲಕ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅವರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದುಂಟು! ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿವೆ. ಎಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಾಸಂತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನಡೆದಾಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತಿರುಗಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿವ್ಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾಕಾರು ದಿನ ಇದ್ದು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಇಂದಿನ ಲೇಖನಗಳು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪಿತವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮರಾಗಿದ್ದ ಸಂತರು ಬದುಕಿದ, ನಡೆದಾಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂತರ ಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೋಡಿದರೆ ಗುರು ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಪರ್ಯಾವಾಗಿ ಇದೇ ಅರ್ಥ ಅಲ್ಲವೆ. ಕತ್ತಲಿನಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿ ಬೆಳಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವವನೇ ಗುರು. ಲೋಕವು, ಅವನನ್ನು ಸಂತನೆಂದೋ ಅಥವಾ ಮಹಾಸಂತನೆಂದೋ ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಲೇಖಕರು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಂತರೇ ಆಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಓದುಗರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಗೆಯ ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಲೇಖಕರು ಏರದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಲೇಖನಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಕೃತಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಒಲವು ಮೂಡಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸದಾ ನಿರಚಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕಿದ ಈ ಸಂತರು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡವರು. ಭವದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮುಳುಗದೇ ಭವದ ಬೆಳಕಾಗಿ ಇದ್ದವರು, ಭವದ ಬೆಳಗು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಖರಗಳನ್ನೇರಿದ ಪುಣ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಕಥನ ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಧಕರ ಬದುಕು, ಬವಣೆ, ಸಾಧನೆ, ಸಿದ್ಧಿಗಳು, ಸಮಕಾಲಿನ ಬದುಕಿಗೂ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲವು ಆಗಿವೆ, ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರ ಲೇಖನಗಳು ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವವರಿಗೆ ದಾರಿ ದೀಪದಂತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಕರಗಳು:

೧.ಆಕೃತಿ ಕಥನ: ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲಬುರಗಿ – ೨೦೧೧.
೨.ಕಾವ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕಥನ: ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ. ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು – ೨೦೧೭.
೩.ಅರಿವಿನ ಕಥನ: ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ. ಟಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು – ೨೦೦೩.
೪.ಭವದ ಬೆಳಕು: ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ. ಅಂಕಿತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು – ೨೦೧೭.
೫.ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರ ವಾಚಿಕೆ ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ, ಸಿಂತರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು–೨೦೧೧.
೬.ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರ ಸಹಸ್ಪಂದನ ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ, ಹೃದಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು–೨೦೧೮.

ರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಹನಿಗವನದಲ್ಲಿ ಜನಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ ಬಿ
ಇಂಡಸ್ /ಪ್ರೇರಣಾ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರು.

ಪೀಠಿಕೆ : ರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಗುರಿದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು ಆರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎರಡು ಹನಿಗವನ ಸಂಕಲನ. ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಹನಿಗವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಕೂಡ ಇವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿವೆ.

'ರವಿಶಂಕರ್' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ಜನರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕಾಣಸಿಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಹನಿಗವನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರವಿಶಂಕರ ಇವರು ಮೂಲತಃ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದವರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ರವಿತಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ, ಅದು ಹರಿಯುವ ಸಾಗರ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಹನಿಗವನದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ರವಿತಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಅವರ ಹನಿ ಕವನವನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಮನೋಭಾವವು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾ ಗುವಂತೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಅವರ ಹನಿಗವನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ :

ಕನ್ನಡಿ ಒಡೆದು ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗಿದೆ
ಗುಡಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಾಗಿದಾಗ
ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಚಿತ್ರ
ಇಡಿಯಾಗಿಯೇ ಇವೆ –(ಪಾರಿಜಾತ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ ೭೨)

ಇಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಾಗ ಅದು ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣದಿದ್ದಾಗ ಕೊರಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಃಖಗಳು ಬಂದಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ದೂಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವ ತಾಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಹನಿಗವನವನ್ನುರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ದೇಹಿನೋಸ್ಮಿನ್ ಯಥಾ ದೇಹೇ ಕೌಮಾರಂ ಯೌವನಂ ಜರಾ
ತಥಾ ದೇಹಾನ್ತರ ಪ್ರಾಪ್ತಿರ್ಧೀರಸ್ತತ್ರನ ಮುಹ್ಯತಿ– (ಶ್ಲೋಕ ಭಗವದ್ಗೀತೆ) ॥ ೧೩ ॥

ದೇಹಸ್ಥ ಆತ್ಮವು ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಯೌವನಕ್ಕೆ ಮುಪ್ಪಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಸಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆತ್ಮವು ಸಾವಿನ ಅನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಧೀರನಾದವನು ಇದರಿಂದ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಅವರ ಈ ಹನಿಗವನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಅಳುತ್ತಿರುವ ಮಗುವನ್ನು ಏಕೆ ಸಂತೈಸುವೆ
ತಾಯಿಯೆ ಅತ್ತತ್ತು
ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಲಿ ಮಗುವಿಗೆ
ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದೀತು
ನಾಳಿನ ಬಾಳಿಗೆ – (ಪಾರಿಜಾತ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೪)

ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಷಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಹನಿಗವನ ಇದಾಗಿದೆ. ಮಗುವು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ತರೆ ಅನಂತರ ಯೌವ್ವನವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ

ಪ್ರೊ.ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಭವದ ಬೆಳಕು ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ

ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ
ಅತಿಥಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಜನರನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನ ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಹುತ್ವ ಭಾರತವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ದ್ವೇಷ ಬಿತ್ತುವರು. ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು. ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮದ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾದ ಭಾರತ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಆತಂಕ ಎದುರಾಗಿದೆ. ನಿಜ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ, ಮತ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸು ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಧರ್ಮದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಂತಹದ್ದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹಂಚುವತ್ತ ಧರ್ಮ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಧರ್ಮ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಂತಹ ಸುಧಾಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರು ಬರೆದ 'ಭವದ ಬೆಳಕು'. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಹಾಸಂತರ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜೀವಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತಕರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಕೇವಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಜೀವಿಗಳು ಆಗದೆ ಲೋಕವನ್ನು ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಮುಖಿ ಮಾಡುವ ಚಿಂತಕರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ, ಮತ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ದೇಹ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ಆಯಾಮದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲೋಕದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸದಾ ನಿರಚಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕಿದ ಈ ಸಂತರು ಅವದೂತರೆಂದೂ ಪರಿವ್ರಾಜಕರೆಂದೂ, ಕರೆಯುವುದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂತರ ಬಗೆಗೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಹ ಮೂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಅವರ ದರ್ಶನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳೆಂದರೆ ತಿಂಥಿಣಿಯ ಮೌನೇಶ್ವರ, ಕೈವಾರ, ನಾರೇಯಣಪ್ಪ ಟೊಂಬೆಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾರಾಜ, ನವಲಗುಂದದ ನಾಗಲಿಂಗಯತಿ, ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಸಿದ್ಧಾರೂಢರು, ಅಥಣಿ ಮುರುಘೇಂದ್ರ ಶಿವಯೋಗಿ ಶಿರಾಡಿ ಸಾಯಿಬಾಬಾ, ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿ, ಶಾರದಾ ದೇವಿ, ನಾರಯಣಗುರು, ಗಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಆಂಜನಪ್ಪ, ಬನವಾಸಿಯ ದತ್ತರಾಜ ಯೋಗೀಂದ್ರ, ಅಧಿಷ್ಠಾತ್ರೀ ಶ್ರೀಮಾತಾ, ರಾಮಚಂದ್ರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾನಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ದೈವರಾತರು, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಾರತಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಜಿಡ್ಡು ಕೃಷ್ಣಮೂತಿ, ಶ್ರೀಲ ಪ್ರಭುಪಾದ, ಶ್ರೀಧರ ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾಮಾನ್ಯತೀರ್ಥ, ಬೆಳಗೆರೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಉಪ್ಪಲೂರಿನ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ರಜನೀಶ್ (ಓಶೋ) ಮೇಲಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಂತರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದ ಅವೈದಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯವರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವೆ ಬದುಕಿ ದೈವವಾದವರು. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಆರಂಭವಾಗುವದು ಶೃಂಗಾರದಿಂದ ನಿಜ ಆದರೆ, ಬದುಕು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದು ಶಾಂತದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಶರಣರು, ದಾಸರು, ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತೆರೆದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಯುವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದೇವೆ ಎಂಬುವದು ಬಿಚ್ಚಿಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

೧. ಕೈವಾರದ ಶ್ರೀನಾರೇಯಣ ಯೋಗೀಂದ್ರರು:

ಶ್ರೀ ನಾರೇಯಣ ಯೋಗೀಂದ್ರರು ಬಡತನ, ನೋವು, ಉಪವಾಸ, ಅಪಮಾನ, ಸೋಲುಗಳ ಮಧ್ಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರಿದವರು, ಇವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ

ಹಸಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ. ಭಜನೆ, ಕಥಾಕೀರ್ತನೆ, ಉತ್ಸವ ಪೂಜೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾರಾಯಾಣನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಇದನು ಗಮನಿಸಿ ನಾರಾಯಾಣನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರು. ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಸಾರದ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ವರ್ಷಲ್ಲಿ, ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಬಳಿಮಾವ ಕಾಯಕ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿ ಪಡಿತಾ ಇರಲ್ಲಿಲ. ಯಾರಾದ್ರು, ನಾಳೆ, ನಾಡಿದ್ದು, ಅಂದರೆ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಿದ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಹೆಂಡ್ತಿಯಿಂದ ಬೈಗುಳು ಇವು ಎಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಬಳ್ಳೆ ಮಾರಲ್ಲು ಹೋದಾಗ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯ ವಿಪರಿತ ಮಳೆ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಬಿಸಿತ್ತು, ಆ ದಾರಿಪಕ್ಕ ಗುಹೆಯೊಂದಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ದೀಪವೊಂದು ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬರ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಇದು ಕೇವಲ ದರ್ಶನ ನಾರಾಯಣನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಯೋಗಿಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತಿಗೆ ಕಾಲೀಟ್ಟ ಸಂಸಾರದ ಕಿತ್ತಾಟದಿಂದ ಹೊರಗೆಬಂದ. ನರಸಿಂಹವನದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತ ಮುಂದೆ ಗುರುವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ, ಧ್ಯಾನ, ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಮಾಧಿಯೋಗದ ನಿರ್ಗುಣಾರಾಧನೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಕಳೆ ಮೂಡಿತು. ಧ್ಯಾನ, ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಪವಾಡಗಳು ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರೀಗೆ ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲರು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಜನ ಕರೆದಲ್ಲಿಗೆ ತಾತಯ್ಯ ಹೋಗಲಾರಭಿಸಿದರು. ಹೋಗಿಗಳು ದೇಶಸಂಚಾರದಿಂದ ಅನೇಕರು ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗಿಹರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅವರ ಬದುಕು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಧಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂತರು ಇಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಅವುಗಳ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮೀರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂತರಾದದ್ದು ಇದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಗೃಹ ಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆನಂತರದಲ್ಲ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾಳದೆ ಅನತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರ ಬಂದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸಂಸಾರದೊಳಗಿದ್ದು ಬಾಳಿದವರು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂತರು ಸಗುಣಾರಾಧನೆ, ನಿರ್ಗುಣಾರಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಚಲಿತ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಭೋಧನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ್ಯ ಬಾಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ವನವಿದೆಯೇ. ವಿನಾ; ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಮನ್ವಯವು ಸಾಮಾಜವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಗಂಗಾಧರ, ಪೈಗಂಬರ ಒಂದೆ ಅನ್ನವು ಮನುಭವನೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೂ ಜನರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಕಡೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು ಆಗಲು ಕಾಲ ದೇಶಗಳ ಹಂಗುತೊರೆದು ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧಪಂಥ ನಾಥಪಂಥ, ದತ್ತಪಂಥ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮೌಲಿಕ ಪಂಥಗಳು ಭಾರತವನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಲ್ಲಿ ಬೆಸೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಮತ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ, ದೇಹ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ಆಯಾಮದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭವದ ಬೆಳಗು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತ ನಮಗೆ ಅರಿವನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ISSN : 2347 - 5048

ಅರುಗು ಕುರುಗು

ಸಂಪುಟ : ೧೨
ಸಂಚಿಕೆ : ೪೫
ಜುಲೈ-ಸೆಪ್ಟಂಬರ್
೨೦೨೧

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶೋಧದಲ್ಲಿ

ವಿಶೇಷಾಂಕ

ಸಂಶೋಧನ ಸಂಗಾತಿ

ಯುಜಿಸಿ ಕೇರ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ- ಪರಿಶೀಲಿತ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ

UGC CARE LISTED AND PEER- REVIEWED KANNADA JOURNAL

ಶಿವಶರಣೆಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಡಾಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ

ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ

೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳು ಮನೋಭಾವನೆ
ಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲಿಯಾಗಿಸಿದ್ದರು.
ಅದು ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ
ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಎಂದರೆ 'ಮೊಣಕಾಲು ಕೆಳಗಿನ ಬುದ್ಧಿ' ಎಂದೇ
ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಹಾಗೂ
ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಒಂದು ವಸ್ತು, ಮಕ್ಕಳ ಹೆರುವ
ಯಂತ್ರದಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೇ
ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದು, ಅದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ
ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ವೃತ್ತಿ, ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ
ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದ್ದದ್ದು ಇನ್ನೂ ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವುದೇ ಪದವಿ, ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತು ಹೊಂದಿರದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.
ಶರಣರಂತೆ ಶಿವಶರಣೆಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಅನುಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು
ಸಮಾಜದ ಅನಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ವಚನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ
ಇಲ್ಲಿದ್ದವರ ಪೈಕಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ವಚನಕಾರರು ಯಾವುದೇ ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು
ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ದನ್ನು
ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮಾಜದ ಹಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು
ಕಟ್ಟಲು ಬಯಸಿದವರು. ಅಂತಹ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ,
ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆ, ಹಡಪದ ಲಿಂಗಮ್ಮ, ಅಮುಗೆ ರಾಯಮ್ಮ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ,
ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ, ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ, ಬೊಂತಾದೇವಿ, ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಕಾಳವ್ವೆ, ಸತ್ಯಕ್ಕ,
ಗೊಗ್ಗವ್ವೆ, ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ ವೀರಮ್ಮ, ಕದಿರ ರೆಮ್ಮವ್ವೆ, ದುಗ್ಗಳೆ, ಗುಂಡಯ್ಯಗಳ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಕೇತಲದೇವಿ,
ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ ರಾಯಮ್ಮ, ಗುಡ್ಡವ್ವೆ, ರೇತವ್ವೆ, ಸೂಳೆ ಸಂಕವ್ವೆ ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ
ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನೇ ಪಾಠಶಾಲೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು.

ಅದರಲ್ಲೂ ತಳವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಚನಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ರಚನೆ
ಯಾಗಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ, ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪ ಸಂಗತಿಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.
ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಬಂದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮ್ಮ,
ಗೊಗ್ಗವ್ವೆ ಮುಂತಾದವರು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು
ತಮ್ಮ ವಚನದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಹಲವು ನಿಯಮಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಿಡಿಕಾರಿದರು.
ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ, ಅತಿಥಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

೧. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷಶಾಹಿ ವಿರ
ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ದಿಟ್ಟ ವಚನಕಾರ್ತಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ
ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡೆದ್ದ 'ಮಹಿಳೆ' ಕಂಡುಬಂ
ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾದ 'ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ'ವನ್ನು ಎದುರಿಸು
ರೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಕ್ಕನ ವಿವೇಚನೆ
ಹೋರಾಟದ ಸಂಘರ್ಷವು ದೇಹ ಮತ್ತು ದೇಹಾತೀತ ಅನುಭವದ ತೀವ್ರತೆಯ
ಅತ್ಯಂತ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ. ಬದುಕಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಇಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ
ಗುರುತುಗಳು ಅವಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿವೆ. ತನ್ನ ದೃಢವಾದ ವಿರಕ್ತಿಯಿಂದ,
ಅಂತರಂಗ ಸತ್ವದಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ರಾಜನಾ
ಕೌಶಿಕನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಳೇನು? ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇ
ಪುರುಷವರ್ಗವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. 'ಸಾವ ಕೆಡುವ ಗಂಡನ ನೊಯ್ದು ಬಲಿಯೊಳ
ಎಂದು ರೋಷ, ಆವೇಶದಿಂದ ತುಚ್ಛೀಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಮೇ
ಒಲವು ಕೌಶಿಕನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತೋ ಅಥವಾ ಕೌಶಿಕರೂ ಪುರುಷ ಸಮಾ
ಬಗೆಗಿನ ಹೇಸಿಗೆ, ಅಸಹ್ಯ, ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಶಿವನ ಮೇಲೆ ಬ
ಅಧಿಕಗೊಂಡಿತೋ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅವಳೆದುರಿಸಿರಬಹುದಾದ ಘಟನೆಗಳು, ಅವಘಡ
ಆಗ ಆಕೆ ತೋರಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಕೈಗೊಂಡ ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವು ಇಂದಿಗೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾ

'ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಮೃಗಗಳಿಗಂಜಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ' ಎನ
ಅಕ್ಕನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಚನ ಈ ಲೋಕದ ಜಂಜಡಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಾಡಬೇ
ಅದನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೌಶಿಕನನ್ನು ತೊರೆದು ವಿರಾಗಿಣಿಯ
ಕಾಡುಮೇಡುಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ, ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಅಕ
ಎದುರಾದ ಕಷ್ಟಕೋಟಲೆಗಳೆಷ್ಟೋ ಎಂತೆಂತಹ ಕೋಟಲೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತ
ಬಲ್ಲವರಾರು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊ
ದ್ದಾಳೆ. 'ಲೋಕದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆಗಳು ಬಂದೊಡೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೋ
ತಾಳದೆ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು' ಎನ್ನುವ [illegible] ಅವಳ ಮಾತುಗಳು ಅ
ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಗಳಾಗಿವೆ.'

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ ಅಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಸಹ-ಶರಣೆ
ನಮಗೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಶಾಕಿರಣಗಳಾಗಿ ಮೂಡುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕನ ನಿಲುವು, ಜೀ
ವಿಧಾನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರುಷನ ಆಸರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀ ಬದುಕಲಾರ
ಸ್ತ್ರೀತನವೆಂಬುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಸಹಾಯಕವಾದುದೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕನ ಜೀವ
ವಿತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅವಳು ತೋರಿದ ಪ್ರತಿಭಟನ
ರೀತಿಯಿದು. ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಬಲ್ಲಳು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟುದೇ ಭವಿ
ಅವಳು ನೀಡಿದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ. ಅವಳು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಆದ
ಅವಳ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯದ ಮಾತುಗಳು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅರ್ಥ
ನೀಡುತ್ತವೆ.

೨. ಅಕ್ಕನಾಗಮ್ಮ: ಹೆತ್ತ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರನ್ನು ತೊರೆದು ಕೈಹಿಡಿದ ಗಂಡ
ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿನೂತನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ವ
ಹೋಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋದ ಅಕ್ಕನಾಗಲಾಂಬಿಕೆ ತಾಯಿ ಅವರ ಅಂತಿಮ ಕಾಲದವ

ಅನುಸರಿಸಿ, ಆಸರೆಯಾಗಿ, ಬೆಂಗಾವಲಾಗಿ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಸವೆಸಿದವಳು. ಬಸವಣ್ಣ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಶರಣರ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೂ. ಬಸವಣ್ಣನೇ ಎಂದು ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಅಕ್ಕನಾಗಮ್ಮನ ಕುಲ, ಛಲ, ಮನ, ತನು, ನೆನಹು, ಭಾವದ ಸೂತಕಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿದವರು ನನ್ನ ತಂದೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಹೋದರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಚಾರಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಚಾರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರ ಅಕ್ಕನಾಗಮ್ಮನದು. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಚಾರಕ್ಕಿರುವ ಮಹತ್ವ ಇನ್ನಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿಗಿಂತ ಆಚಾರವೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂದರಿತು. ಬಾಳಿದ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು ವಚನಗಳು ಅನುಭವಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಶರಣರ ಹಾಗೂ ಶರಣೆಯರ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಆಕ್ಕಮ್ಮ. ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ವಚನಗಳು ೧೫೩. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆದ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ಸ್ಥಾನ ಮೊದಲನೆಯದು.

ಅಪಾರ ಲೋಕಾನುಭವಿಯಾದ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠುರಿ. ಸತ್ಯದ ನಿತ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಆಡಂಬರದ ಪೂಜೆ, ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಆಕೆ ಬಹು ದೂರ ದೂರ. ಆಕೆಯು ಅಂತರಂಗದ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

ತನ್ನನ್ನು ತಾ ತಿಳಿಯದೇ ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ದೇವನೊಲಿಯಲಾರ ಎಂದು ಮೂಢ ಅಂಧಾನುಕರಣೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಮನನಾಟುವಂತೆ ನುಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ತಾಮಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ, ಪೂಜಿಸುವ, ಉಪಾಸಿಸುವ ಮೂಢಜನತೆಗೆ ತನ್ನ ತಾ ತಿಳಿಯುವ ತತ್ತ್ವದ ನೀರನ್ನೆರೆದು, "ಅರಿವೆ ಗುರು' ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗೆ ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ನಂಬಿ ಮೋಸ ಹೋಗಬಾರದೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಜಾಗ್ರತೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜಪಮಣಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರದಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಅಪಾರ ಭ್ರಷ್ಟರನ್ನು, ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಧರ್ಮದ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಅಕ್ಕಮ್ಮ ನುಡಿದ ಮಾತು ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಸತ್ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅಕ್ಕಮ್ಮ, ಸತ್ಸಂಗದ ಅಮೃತ ಫಲದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿದ್ದಾಳೆ. ಹೂವಿನ ಸಂಗದಿಂದ ದಾರ ದೇವನ • ಕೊರಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ ಶರಣರ ಸಂಗ ಹೆಜ್ಜೇನು ಸವಿದಂತೆ. ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಶರಣರೆಂದರೆ ಬೆಲ್ಲದಚ್ಚುಯಿದ್ದಂತೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿಹಿಫಲವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯ.

ಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವ ತುಂಬಿದ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸವಾಲಾಗಿ ಇದ್ದುದರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದುವುದೇ ಜೀವನ. ಹಾಸಿಗೆಯಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾಯಕ ಊರುಗೋಲು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಮಹಾಮಂತ್ರವಿದು.

ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ಸಮಗ್ರವಾದ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ವಚನಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಆಕೆಯ ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಆಧಾರ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಉಪಮೆ, ರೂಪಕ, ದೃಷ್ಟಾಂತ ಹಾಗೂ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಈಕೆಯ ವಚನಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸದಾಚಾರ-ಸದ್ಭಕ್ತಿ, ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿ, ಶರಣಸ್ನೇಹಿ, ವ್ರತನಿಷ್ಠೆ, ಅರಿವಿನ ಹಿರಿಮೆ, ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಆದರ್ಶ ಮೌಲ್ಯಗಳು.

೩. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ: ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ವಚನ ಚಳವಳಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡಿತು. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಲಕ್ಕಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಮರೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮದವರು. ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ಕಾಲ ೧೧೬೦. ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ೨೫ ವಚನಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈಕೆಯ ವಚನಾಂಕಿತ ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ. ಈಕೆ ಕಾಯಕಜೀವಿ. ಈಕೆಯ ವಚನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನು ವಚನಕಾರರಲ್ಲೇ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ವಚನಕಾರರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಕಾಯಕ ಬಿಟ್ಟು ದಾಸೋಹವಿಲ್ಲ. ದಾಸೋಹದ ಮೂಲಕವೇ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ದಾಸೋಹವಿಲ್ಲದ ಕಾಯಕ ಕೇವಲ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಕ ಎಂದರೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಭಾವದಿಂದ, ಶುದ್ಧಚಿತ್ತದಿಂದ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಡೆದಂತಹ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದೇ ದಾಸೋಹ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಂತ-ಬಡವನೆಂಬ ಭೇದ ಅಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಎನ್ನುವ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರದೇ ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವಭಾವದಿಂದ ಕಾಣುವ ಬದುಕಿನ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನ ತಪ್ಪು-ಒಪ್ಪುಗಳ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾಯಕ-ದಾಸೋಹತತ್ತ್ವದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದೇ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ವಚನಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

'ಅಂಗಕ್ಕೆ ಬಡತನವಲ್ಲದೆ ಮನಕ್ಕೆ ಬಡತನವುಂಟೆ?' ಎಂದು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ಅನುಭವದ ಪಕ್ವತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣೆಯರು ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸತಿ, ಸತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪತಿ' ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೇಲು, ಕೀಳು ಎಂಬ ಭೇದ-ಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡಿದರೆ ಇವರಾರೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಬದುಕು ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಪಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಷಾಢಭೂತಿತನವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವುದು ಹಾಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಲೇ ಹೊಸ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಾದಿಯಾಗಿ ಚಿಂತನೆಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವು ಇವೆಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು (ಸಂ) : ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ: ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ.
೨. ಫ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ : ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಪುಟ-೧೦.
೩. ಡಾ: ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರಗಿ : ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು.
೪. ತ.ಸು ಶಾಮರಾಯರು (ಸಂ) : ಶಿವಶರಣರ ಕಥಾ ರತ್ನಕೋಶ: ೧೯೬೭.

ಪ್ರೊ.ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರು ಕನ್ನಡ ...ಲೋಕದ ಬಹುಮುಖಿ ಪ್ರತಿಭೆ. ಅವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗ... ...ಲೆಕು. ಅವರ ಮಾತು ಮುತ್ತಾದರೆ; ಸ್ನೇಹ ತಾಯ್ತನದ ...ಸ್ನತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೇ ಮಲ್ಲೇಪುರಂ. ಅವರ ತೆಕ್ಕೆ ...ಅದೊಂದು ವಿಸ್ಮಯ. ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗೆ ಬೆರಗಾಗುವ... ...ಸಮನ್ವಯ. ಸಮದೃಷ್ಟಿಯ ಪೂರ್ಣಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ......... ...ರುವ ಬಲವು ನಿಲುವು ಘನವಾದುದು.

ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಘನ ; ಬರೆಹವೂ ಘನ. 'ಕ... ...ವನಾಟ-ಕೃತಿನೋಟ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಂ... ...ಜೀವನಾಟ'ದಲ್ಲಿ ಹಿರಿ-ಕಿರಿಯರ ಬರೆಹಗಳಿವೆ. 'ಕೃತಿನೋ... ...ಹಲವು ಕೃತಿಗಳ ಅನುಸಂಧಾನದ ಬರೆಹಗಳಿವೆ. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರಾಗಿ ಕೃತಿಗಳ ಸ್ಪಂದನದಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಕಥನ, ಮೂರ್ವಾಯ... ಅಪೂರ್ವಯಾನ, ಶಂಬಾ ಸಂಶೋಧನ ಸಂ... ಅವಲೋಕನ, ಬ್ರಹ್ಮಯಾನ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಬ... ಕೃತಿಗಳ ಅನುಸಂಧಾನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ... "ತಂಬೂರಿ ಮೀಟಿದವ ಭವಾಬ್ಧಿ ದಾಟಿದವ ತಟ್ಟದವ"ರಾಗಿ ಸಜ್ಜನರ ಪ್ರಿಯ ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ...ರಿತಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿದ ತರುಣ ವಿದ್ವಾ... ಡಾ.ಎಂ.ಬಿ.ಕಟ್ಟಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ವಿದ್ವಾಂಸರ ... ಪಾತ್ರವಾಗದಿರದು. ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಮೆಚ್ಚುವ... ...ವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಹೆಚ್.ಟಿ. ...
ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯ...
ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕ...

ISBN : 978-81-...

ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ : ಪರಿಸ್ಪಂದನ
ಸಂಪಾದಕ: ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ

ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ
ಪರಿಸ್ಪಂದನ

...ನಾಟ-ಕೃತಿನೋ...

ಸ್ಪಂದನ – ೨

ಕೃತಿ ನೋಟ

೧೬. ಅರಿವಿನ ಕಥನ : ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಯಣ – ಜಿ.ಆರ್. ರಂಗನಾಥರಾವ್ / ೭೭

೧೭. ಅರಿವಿನ ಕಥನದ ಹರಿಕಾರ – ಡಾ. ಅಣ್ಣಮ್ಮ / ೮೩

೧೮. ಪೂರ್ವಯಾನವೆಂಬ ಅಪೂರ್ವಯಾನ – ವಿದ್ವಾನ್ ಜಗದೀಶಶರ್ಮ ಸಂಪ / ೯೦

೧೯. ಉತ್ತರಯಾನ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನ – ಡಾ. ಟಿ.ಎನ್. ವಾಸುದೇವಮೂರ್ತಿ / ೯೭

೨೦. ಶಂಬಾ ಕೃತಿ ಸಂಪುಟಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ – ಪ್ರೊ. ಹೊರಬಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ / ೧೦೬

೨೧. ಶಂಬಾ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪಾದನೆ – ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರಿ ಕರಿಕಲ್ / ೧೧೨

೨೨. ಶಂಬಾ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ – ಡಾ. ಎನ್.ಕೆ. ಲೋಲಾಕ್ಷಿ / ೧೨೨

೨೩. ಬ್ರಹ್ಮಯಾನ : ಜೀವಾಮೃತದ ನೆಲೆಗಳು – ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ಚಿತ್ತಯ್ಯ ಪೂಜಾರ್ / ೧೨೮

೨೪. ಬ್ರಹ್ಮಯಾನ : ಆಕೃತಿ – ಆಶಯ – ಡಾ. ಶ್ರೀಶೈಲ ನಾಗರಾಳ / ೧೪೧

೨೫. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ : ಅನುಭಾವ ಕೃತಿಗಳು – ಡಾ. ಬೆಳವಾಡಿ ಮಂಜುನಾಥ / ೧೪೬

೨೬. 'ಭವದ ಬೆಳಗು': ಒಂದು ಅನುಸಂಧಾನ – ಡಾ. ಕಾ. ವೆಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ / ೧೫೭

೨೭. ಭವದ ಬೆಳಗು : ಸಮಗ್ರನೋಟ – ಡಾ. ಹಾ.ಮ. ನಾಗಾರ್ಜುನ / ೧೬೧

೨೮. ಭವದ ಬೆಳಗು : ಒಂದು ನೋಟ – ಡಾ. ಗೀತಾ ವಸಂತ / ೧೭೪

೨೯. ಭವದ ಬೆಳಗು : ಭವಾಬ್ಧಿ ದಾಟಿದವರು – ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ / ೧೭೮

೩೦. ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ : ವಿಮರ್ಶಾ ನೆಲೆಗಳು – ಡಾ. ಹಣಮಂತ ಬಿ. ಮೇಲಕೇರಿ / ೧೮೨

೩೧. ಕಾವ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕಥನ–ಒಂದು ನೋಟ – ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ ಬಡಿಗೇರ / ೧೮೮

೩೨. ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು – ಡಾ. ಸಂತೋಷಕುಮಾರ ಎಸ್. ಕಂಬಾರ / ೧೯೭

ಅನುಬಂಧ–೧ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜೀವನ ಪಥ / ೨೦೩

ಅನುಬಂಧ–೨ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಕೃತಿಪಥ / ೨೦೬

ಸ್ಪಂದನ – 1

ಒಡನಾಟ

ಭವದ ಬೆಳಗು : ಭವಾಬ್ಧಿ ದಾಟಿದವರು

ಡಾ. ವಸಂತ ಬ್ಲಿ. ನಾಶಿ

ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. [illegible] ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಹುತ್ವ ಭಾರತವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ [illegible] ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣತೊಡಗಿವೆ. ದ್ವೇಷ ಬಿತ್ತುವರು. ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ [illegible] ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು. ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮದ [illegible] ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾದ ಭಾರತ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಆತಂಕ [illegible]. ನಿಜ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ, ಮತಧರ್ಮದಿಂದ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿಯಾಗಲಿದೆ. ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ [illegible] ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಧರ್ಮದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಂತಹವು [illegible] ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು [illegible] ಧರ್ಮ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಧರ್ಮ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಂತಹ ಸುಧಾರಕರ [illegible] ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರು ಬರೆದ 'ಭವದ ಬೆಳಗು' [illegible] ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜೀವಿಗಳ, [illegible] ಆಗದೆ ಲೋಕವನ್ನು ಭ್ರಾತೃತ್ವಮಯಿ ಮಾಡುವ ಚಿಂತಕರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ, ಮತ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ದೇವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ಆಯಾಮದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲೋಕದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸದಾ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕಿದ ಈ ಸಂತರು ಅವಧೂತರೆಂದೂ ಪರಿವ್ರಾಜಕರೆಂದೂ ಕರೆಯಿಸುವುದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂತರ ಬಗೆಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಹ ಮೂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಅವರ ದರ್ಶನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳೆಂದರೆ ತಿಂಥಿಣಿಯ ಮೋನೇಶ್ವರ, ಕೈವಾರ ನಾರೇಯಣಪ್ಪ, ಚೀಂಬೆಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾರಾಜ, ನವಲಗುಂದದ ನಾಗಲಿಂಗಯತಿ, ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಸಿದ್ಧಾರೂಢರು, [illegible] ನಾರಾಯಣಗುರು, ಗಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಅಂಜನಪ್ಪ, [illegible] ಅಧಿಷ್ಠಾತ್ರಿ ಶ್ರೀಮಾತಾ, ರಾಮಚಂದ್ರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ [illegible] ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಾರತಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಜಿಡ್ಡು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, [illegible] ಪ್ರಭುಪಾದ, ಶ್ರೀಧರ ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾನಂದತೀರ್ಥ, ಬೆಳಗೆರೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, [illegible] ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ರವಿಶಂಕರ (ಗುರೂಜಿ) ಮೊದಲಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಂತರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯವರು; ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವೆ ಬದುಕಿ ದೈವವಾದವರು.

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಶೃಂಗಾರದಿಂದ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಬದುಕು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದು ಶಾಂತದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಶರಣರು, ದಾಸರು, ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತೆರೆದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಬಿಚ್ಚಿಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

1. ಕೈವಾರದ ಶ್ರೀನಾರೇಯಣ ಯೋಗೀಂದ್ರರು:

ಶ್ರೀ ನಾರೇಯಣ ಯೋಗೀಂದ್ರರು ಬಡತನ, ನೋವು, ಅಪಮಾನ, [illegible] ಸೋಲುಗಳ ಮಧ್ಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರಿದವರು. ಇವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಸಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಭಜನೆ, ಕಥಾಕೀರ್ತನೆ, ಉತ್ಸವ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾರಾಯಣನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ [illegible] ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಸಾರದ ಭಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಕ್ಕಳು ಆದವು. [illegible] ಕಾಯಕ, ಮತ್ತು [illegible] ನಾಳೆ, ನಾಡಿದ್ದು. ಅಂದಿನ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಿನವನ್ನು [illegible]

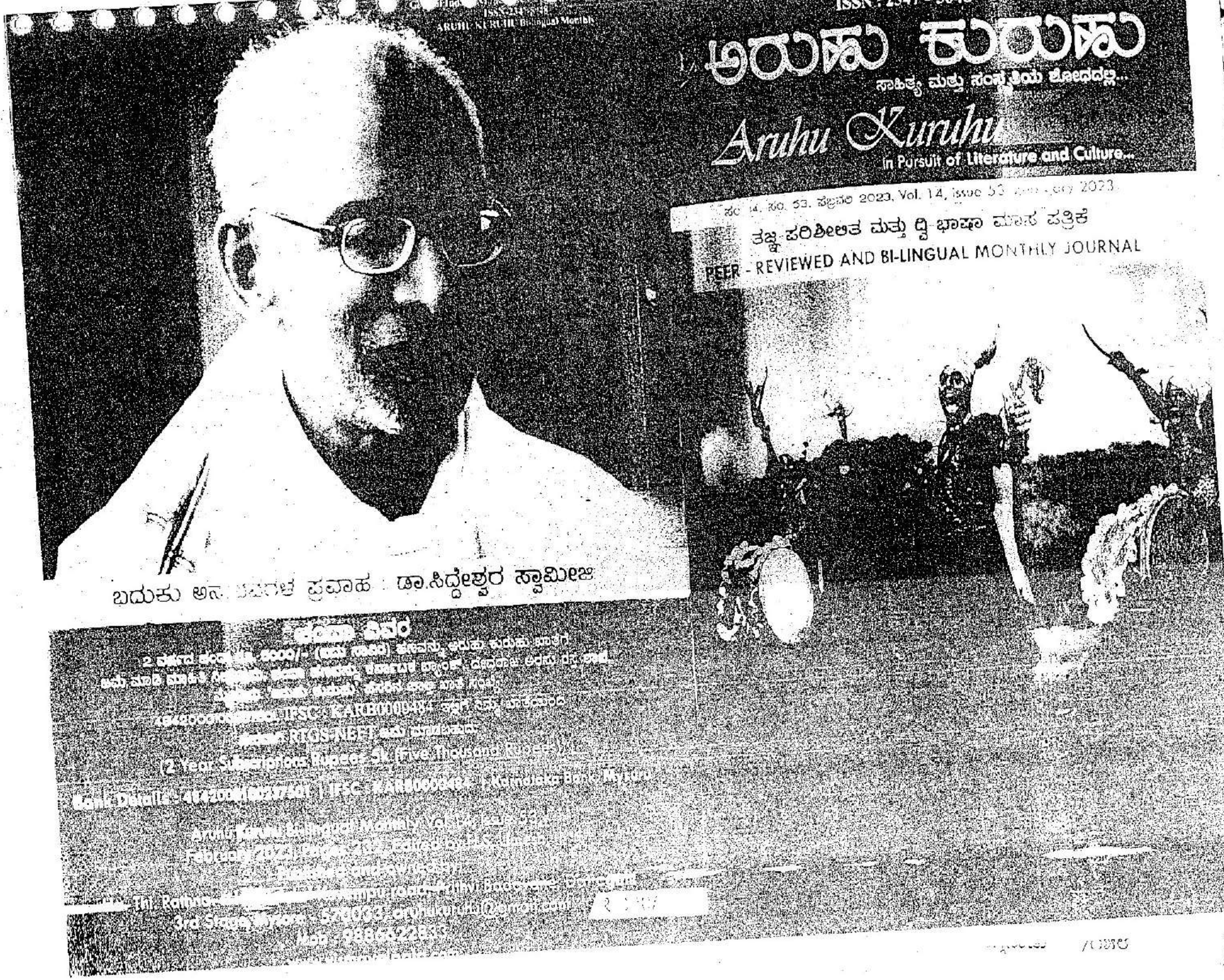
ಅರುಹು ಕುರುಹು
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶೋಧದಲ್ಲಿ...
Aruhu Kuruhu
In Pursuit of Literature and Culture...
ತಜ್ಞ-ಪರಿಶೀಲಿತ ಮತ್ತು ದ್ವಿ-ಭಾಷಾ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ
PEER - REVIEWED AND BI-LINGUAL MONTHLY JOURNAL
ARUHU KURUHU Bilingual Monthly
ಬದುಕು ಅನುಭವಗಳ ಪ್ರವಾಹ : ಡಾ.ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ
RTGS/NEFT
(2 Year Subscription: Rupees 5k (Five Thousand Rupees))
Bank Details
3rd Stage, Mysore - 570023
Mob : 9886622833

ಒಳನೋಟ

ಕನ್ನಡ-ವಿಭಾಗ

೦೧. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ: ಪ್ರೇಮದ ಎರಡು ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು
– ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಎಸ್ /೦೭

೦೨. ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ಅಹಂ ಅಳಿಸಿದ ಕವತಾಳು ಶಾಸನ
–ಡಾ.ಕೆ.ಖಾದರ್ ಭಾಷ /೧೨

೦೩. ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಂಶಗಳು
–ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಲಿಂಗಪ್ಪ /೧೮

೦೪. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತತ್ವದ ನೆಲೆಗಳು.
–ಡಾ.ರಮೇಶ ಆಚಾರ್ /೨೫

೦೫. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
-ಡಾ. ಎಸ್.ಬಿ.ಚನ್ನಗೌಡ್ರ /೩೨

೦೬. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಆದಾಯ
–ಬಾಲರಾಜ ಎಸ್ /೩೮

೦೭. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಎಂಬ ಆದರ್ಶಗಳು
–ಡಾ.ಶಿವಕುಮಾರ್ ಕಂಪ್ಲಿ /೪೨

೦೮. ಸರ್ವಜ್ಞನ ಇತಿವೃತ್ತ
–ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಚನ್ನಗೌಡ್ರ /೪೭

೦೯. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ 'ವೇದಗಾನ ರತ್ನ' ಪಂಡಿತ್ ವಿರುಪಾಕ್ಷಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಗೋಟೂರ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ
–ನಾಗರಾಜ ಎಮ್ ಪುರಮಕರ /೫೨

೧೦. ಮಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಜನಪದರ ನಂಬಿಕೆಗಳು
–ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಲಿಂಗಪ್ಪ /೫೭

೧೧. ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ – ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮರ ಕಲೆ
–ಡಾ.ರಮೇಶ ಆಚಾರ್ /೬೨

೧೨. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ
–ಬಾಲರಾಜ ಎಸ್ /೭೦

೧೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ನೆಲೆಗಳು
–ಮಹೇಶ್ ಯು.ಸಿ. /೭೪

೧೪. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ
–ಶಿವರಾಜು ಎಸ್. /೭೮

೧೫. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾ ಕವನ
–ಪ್ರೀತಿ ಎ.ಎಂ /೮೩

೧೬. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಚಿತ್ರಗಳು
–ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂ. /೮೭

೧೭. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವಣದ ವೈಭವ
–ಕಿರಣ ತೋಟಗಂಟಿ /೯೧

೧೮. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಂಪು
–ರಮೇಶ ಮಾದರ /೯೫

೧೯. ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಬೋಧನ : ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು
–ಚೇತನ್ ಎಂ /೧೦೧

೨೦. ಅಣುಬೋಧನೆ: ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೌಶಲವನ್ನು ಸಂವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
–ವೀರಲಿಂಗಯ್ಯ ಜಿ. /೧೦೪

೨೧. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
*ಇಂದಿರಮ್ಮ **ಡಾ ವಿ.ಎಂ. ರಮೇಶ /೧೦೯

೨೨. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವೀಕ್ಷಣಾ ಅವಧಿಯ ಧಾರಣೆ
–ಡಾ.ಸುಧಾಕುಮಾರಿ. ಕೆ /೧೧೫

೨೩. ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ *ಎಂ.ಬಿ. ಸುಧಾಕರ **ಪ್ರೊ. ಎಲ್.ಪಿ. ರಾಜು, /೧೨೧

೨೪. ರೈತ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಹಾಡುಗಳು
–ರವೀಂದ್ರ ಕೆ. ವಿ /೧೨೫

೨೫. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಳವಳಿ:ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
–ಡಾ.ಆಶಾಲತಾ.ಪಿ /೧೩೦

೨೬. ದಾಸಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು: ಒಂದು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ
*ಭಾಗ್ಯ, ವೈ. ಕೆ. **ಡಾ. ರೇಖಾ ಕೆ. ಜಾದವ್ /೧೩೫

೨೭. ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆಯವರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಪಂದನ
–ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ. /೧೪೦

೨೮. 'ದಜ್ಜಾಲ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ: ಮತೀಯ ಸಂಘರ್ಷ–ಸಾಮರಸ್ಯದ ನೆಲೆಗಳು
–ಡಾ. ಎಂ. ಜಯಶಂಕರ /೧೪೩

೨೯. ಪ್ರೊ.ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಭವದ ಬೆಳಕು ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ
–ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ /೧೪೮

೩೦. ರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಹಸಿಗವನದಲ್ಲಿ ಜನಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
–ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ ಬಿ /೧೫೧

೩೧. ಅಫಜಲಪೂರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಗೆ
ಡಾ. ಚನ್ನಮ್ಮ ಎಸ್ ಅಲ್ಲಾ /೧೫೪

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವಕಾಲದ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬೆಳಗು
*ಪುಟ್ಟಮ್ಮ ಹೆಚ್.ಎಂ **ಡಾ ನಾಗಭೂಷಣ್ ಬಗ್ಗನಾಡು /೧೫೮

ಪ್ರೊ.ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಭವದ ಬೆಳಕು ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ

ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಶಿ
ಅತಿಥಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಾಪಿ ಜನರನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಂವಿಧಾನ ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಹುತ್ವ ಭಾರತವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ದ್ವೇಷ ಬಿತ್ತುವುದು, ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು, ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮದ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ, ಸುಂದರವಾದ ಭಾರತ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಆತಂಕ ಎದುರಾಗಿದೆ. ನಿಜ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ, ಮತ ಧರ್ಮದಿಂದ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಾನಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸು ಎನ್ನುವ ಧರ್ಮವೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಧರ್ಮದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ [illegible] ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಬ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹಂಚುವತ್ತ ಧರ್ಮ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಧರ್ಮ ಸುಧಾರಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಂತಹ ಸಂತರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರು ಬರೆದ 'ಭವದ ಬೆಳಕು' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಂತರ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜೀವಿಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತಕರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಕೇವಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವಿಗಳು ಆಗದೆ ಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರಾಕೃತ ಮುಖಿ ಮಾಡುವ ಚಿಂತಕರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ, ಮತ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ದೇಹ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ಆಯಾಮದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲೋಕದ [illegible] ಸದಾ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾ ಬದುಕಿದ ಈ ಸಂತರು ಅವಧೂತರೆಂದೂ ಪರಿವ್ರಾಜಕರೆಂದೂ ಕರೆಯುವುದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂತರ ಬಗೆಗೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಹ ಮೂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಅವರ ದರ್ಶನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಬದುಕು ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳೆಂದರೆ ತಿಂಥಣಿಯ ಮೌನೇಶ್ವರ, ಕೈವಾರ ನಾರೇಯಣ, [illegible] ಮಹಾರಾಜ, ನವಲಗುಂದದ ನಾಗಲಿಂಗಯತಿ, ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಅಥಣಿ ಮುರುಘೇಂದ್ರ ಶಿವಯೋಗಿ, ಶಿರಡಿ ಸಾಯಿಬಾಬಾ, ರಮಣ ಮಹರ್ಷಿ, ಶಾರದಾ ದೇವಿ, ನಾರಾಯಣಗುರು, ಗಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಅಂಜನಪ್ಪ, ಬನವಾಸಿಯ ದತ್ತರಾಜ ಯೋಗೀಂದ್ರ, [illegible] ಶ್ರೀಮಾತಾ, ರಾಮಚಂದ್ರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾನಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ದೈವರಾತರು, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭಾರತಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಜಿಡ್ಡು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀಲ ಪ್ರಭುಪಾದ, ಶ್ರೀಧರ ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾಮಾನ್ಯತೀರ್ಥ, ಬೆಳಗೆರೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಉಪ್ಪಲೂರಿನ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ರಜನೀಶ್ (ಓಶೋ) ಮೊದಲಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಂತರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದ [illegible]. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವೆ ಬದುಕಿ ದೈವವಾದವರು. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಅಲಂಕಾರಗೊಳ್ಳುವುದು ಶೃಂಗಾರದಿಂದ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಬದುಕು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದು ಶಾಂತಿಯಿಂದ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಶರಣರು, ದಾಸರು, ತತ್ವಪದಕಾರರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತೆರೆದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದೇವೆ ಎಂಬುವದು ಬಿಚ್ಚಿಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

೧. ಕೈವಾರದ ಶ್ರೀನಾರೇಯಣ ಯೋಗೀಂದ್ರರು:

ಶ್ರೀ ನಾರೇಯಣ ಯೋಗೀಂದ್ರರು ಬಡತನ, ನೋವು, ಉಪವಾಸ, ಅವಮಾನ, ಸೋಲುಗಳ ಮಧ್ಯ [illegible] ಹಸಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಭಜನೆ, ಕಥಾಕೀರ್ತನೆ, ಉತ್ಸವ ಪೂಜೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾರಾಯಣನ ತಂದೆ–ತಾಯಿ ಇದನು ಗಮನಿಸಿ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಸಾರದ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಬಳೆಮಾರುವ ಕಾಯಕ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿ ಪಡೆದಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದ್ರು ನಾಳೆ, ನಾಡಿದ್ದು ಎಂದರೆ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಿದ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಬೈಗುಳು ಇವು ಎಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಬಳೆ ಮಾರಲು ಹೋದಾಗ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯ ವಿಪರಿತ ಮಳೆ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು, ಆ ದಾರಿಪಕ್ಕ ಗುಹೆಯೊಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ದೀಪವೊಂದು ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬರ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಇದು ಕೇವಲ ದರ್ಶನ ನಾರಾಯಣನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಮಹತ್ತದ ಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಯೋಗಿಯಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಸಂಸಾರದ ಕಿತ್ತಾಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ. ನರಸಿಂಹವನದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತ ಮುಂದ ಗುರುವನ್ನು ಅರಸುತ್ತ, ಧ್ಯಾನ, ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಮಾಧಿಯೋಗದ ನಿರ್ಗುಣಾರಾಧನೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಕಳೆ ಮೂಡಿತು. ಧ್ಯಾನ, ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಪವಾಡಗಳು ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು, ಇದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲರು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. [illegible] ತಾತಯ್ಯ ಹೋಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಯೋಗಿಗಳು ದೇಶಸಂಚಾರದಿಂದ ಅನೇಕರು ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅವರ ಬದುಕು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂತರು ಇಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಅವುಗಳ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮೀರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂತರಾದದ್ದು ಇದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾಳದೆ ಅನತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರ ಬಂದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸಂಸಾರದೊಳಗಿದ್ದು ಬಾಳಿದವರು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂತರು ಸಗುಣಾರಾಧನೆ, ನಿರ್ಗುಣಾರಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಚಲಿತ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಭೋಧನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಬಾಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ವನವಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ [illegible] ಸಮಾಜವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಸತ್ವದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಗಂಗಾಧರ, ಪೈಗಂಬರ ಒಂದೆ ಅನ್ನವು ಮನುಭವನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೂ ಜನರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಕಡೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು ಅಗಲು ಕಾಲ ದೇಶಗಳ ಹಂಗು ತೊರೆದು ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧಪಂಥ ನಾಥಪಂಥ, ದತ್ತಪಂಥ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮೌಲಿಕ ಪಂಥಗಳು ಭಾರತವನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಲ್ಲಿ ಬೆಸೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಮತ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ, ದೇಹ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಭಿನ್ನ ಆಯಾಮದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭವದ ಬೆಳಗು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತ ನಮಗೆ ಅರಿವಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ
ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ
ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್ ಬಿರಾದಾರ
ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
ISBN:

೧೨. ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರ ನಾಟಕ 'ಇಪ್ಪತ್ತಂಶಗಳು' ೯೯
- ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

೧೩. ಕಂಬಾರರ ಬೆಪ್ಪತಕ್ಕಡಿ ಬೋಳೆಶಂಕರ ನಾಟಕದ ಒಳತೋಳಹುಗಳು ೧೦೮
- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸ ಕಾಂತನವರ

೧೪. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳು ೧೧೩
- ಶಿವಶಂಕರ ಬಿ. ಹಿರೇಮಠ

೧೫. ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ೧೨೧
- ಡಾ. ಹೆಚ್. ಹೆಚ್. ಕಡೇನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿ

೧೬. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ರಂಗಂಪೇಟೆಯ ಕೊಡುಗೆ ೧೨೭
- ಡಾ. ಶಿವಪುತ್ರ ಸಿದ್ರಾಮ

೧೭. ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ ಅವರ ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ೧೩೨
- ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪಯ ಅಂಗಡಿ

೧೮. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಡಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ೧೩೯
- ಅಲ್ತಾಫ್ ಬಾನು

೧೯. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ ಕಲಬುರಗಿಯ ಕೊಡುಗೆ ೧೪೬
- ಡಾ. ಶಿವಪುತ್ರ ಸಿದ್ರಾಮ

೨೦. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಗನಾಟಕಗಳ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ೧೫೧
- ಡಾ. ರೇಣುಕಾಬಾಯಿ ಡಿ. ಮಾವನೂರ

೨೧. ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿಯವರ ಹೊಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸನ್ಯಾಸಿ ನಾಟಕದ ವಿವೇಚನೆ ೧೫೮
- ಡಾ. ಶುಲಾಬಾಯಿ ಹಿತವಂತ

೨೨. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬಗೆ ೧೭೦
- ಪ್ರೊ. ವ್ಹಿ.ಎಸ್. ಗಣಾಚಾರಿ

೨೩. ಡಾ. ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೭೬
- ಡಾ. ಗುರುರಾಜ್ ಹೆಚ್.

೨೪. ಬಸವ : ಕನಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ ೧೮೯
- ಡಾ. ವಸಂತ ವಿ. ನಾಸಿ

೨೫. ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರು ಬಂಡಾಯದ ಕಹಳೆಯನ್ನು ಮೊಳಗಿಸುವ ನಾಟಕ 'ಟ್ರೊಂಕದ ಕೆಳಗಿನ ಜನ' ೧೯೩
- ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ

೨೬. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ೨೦೪
- ಬಸವರಾಜವಿಸ್. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ

೨೭. ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ನೋವುಗಳು ೨೦೯
- ನಾಗರಡ್ಡಪ್ಪ

೨೮. ಸಬರದ ಬಸವನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ೨೧೪
- ಡಾ. ಕೈಲಾಸ ಶಾಂತಪ್ಪ ಡೋಣಿ

೨೯. ಸಾತ್ವಿಕ ಸಿರಿ : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ ೨೨೧
- ದಯಾನಂದ ಪಾಟೀಲ

ಬಸವಣ್ಣ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜನಸಮುದಾಯವನ್ನು ತಾನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದರು. ಫಲವಾಗಿಯೇ ಶರಣ ಚಳುವಳಿ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಲು ಪರಿವರ್ತನೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಚೆನ್ನಯ್ಯನ ಮನೆಯದಾಸನ ಮಗನು
ಕಕ್ಕಯ್ಯನ ಮನೆಯ ದಾಸಿಯ ಮಗಳು
ಇವರಿಬ್ಬರು ಹೊಲದಲು ಬೆಣಗೆ ಹೋಗಿ
ಸಂಗವಮಾಡಿದರು.
ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ ನಾನು
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ

(ಸಮಗ್ರ ವಚನ ಸಂಪುಟ ವ.೩೪೯. ಪುಟ.೮೩)

ಇಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಳಾದ ಶರಣ ಮಾದರಚನ್ನಯ್ಯ ಮತ್ತು ಡೋಹಾರ ಕಕ್ಕಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜಾತಿ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಸೆಟ್ಟಿಯೆಂಬನೆ ಸಿರಿಯಾಳನ ?
ಮಡಿವಾಳನೆಂಬನೆ ಮಾಚನಯ್ಯನ ?
ಡೋಹಾರನೆಂಬನೆ ಕಕ್ಕನಯ್ಯನ ?
ಮಾದರನೆಂಬನೆ ಚನ್ನಯ್ಯನ ?
ಅನುಹಾರುವನೆಂದರೆಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ
ನಗುವನಯ್ಯ

(ವಚನ ಸಂಪುಟಅದೇ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ)

ಮೇಲಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ್ತುಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಲುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಸಿರಿಯಾಳ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ, ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಇವರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶರಣರು ಇಂಥಹ ಶರಣರನ್ನು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡು ನಾನು ಹಾರುವನೆಂದುಕೊಂಡು ಬೀಗಿದರೆ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ನಗುವನೆಂದು ಬಸವಣ್ಣ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ಇಡೀ

ಜಾತಿ ವ್ಯಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡುವ ಕಾಯಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಅದನ್ನುಅರ್ಪಣ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಸೇವಾ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಅದುವೇ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ನಿಲುವು ಬಸವಣ್ಣನವರದು.

ಹೀಗೆ ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣ ಶರಣೆಯರು ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದ ಮತಾತೀತವಾದ ಸರ್ವ ಸಮಾನತೆಯ ನವ ಸಮಾಜವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು, ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ.

ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಸಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ಕುಲದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸುವ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಹಾಗೇ ಅದರ ಎಲ್ಲ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಮುಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾನವತಾವಾದದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಾಣುವ ಹಾಗೇ ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರ ಭೇದ ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕುಲಕುಲವೆಂದು ಹೊಡೆದಾಡದಿರಿ
ನಿಮ್ಮಕುಲದ ನೆಲೆಯನ್ನೇನಾದರು ಬಲ್ಲಿರಾ ?
ಹುಟ್ಟಿದ ಯೋನಿಗಳೆಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿದ ಭೂಮಿಗಳೆಲ್ಲ
ಅಟ್ಟುಉಣ್ಣದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ
ಗುಟ್ಟುಕಾಣಿಸಬಂತು ಹಿರಿದೇನುಕಿರಿದೇನೆ.
ನೆಟ್ಟನೆ ಸರ್ವಜ್ಞನ ನೆನೆ ಕಂಡ್ಯ ಮನುಜ

ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ವಿಫಲವರಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂದಿದ್ದು, ಸಮಾಜದ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾಸನ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದರು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡುಗೆ ಏನೆಂದರೆ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ದಾರುಣ ಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಶ್ರೇಣಿಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅವನ ಯೋಗತ್ಯೆಯಿಂದ ಅಳತೆಯದೆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಅಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೇನೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಮೆಚ್ಚು ತಕ್ಕದ್ದು, ಕೇವಲ ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಳ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮೇಲ ಜಾತಿಯವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು

ಕೂಡ ಅವರ ಶ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲ ಕೇವಲ ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದಿರುವಂಥಾದ್ದು, ಇದು ತುಂಬಾ ತರ್ಕಹೀನವಾದುದ್ದು, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದದ್ದು, ಅಕಾಲಿಕವಾದ್ದದು. ಇದನ್ನು ಕನಕದಾಸರು ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆತ್ಮ ಯಾವ ಕುಲ ಜೀವಯಾವ ಕುಲ
ತತ್ತ್ವೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕುಲ ಪೇಳಿರಯ್ಯ
ಆತ್ಮಂತರಾತ್ಮ ನೆಲೆಯಾದಿ ಕೇಶವನು
ಆತನೊಲಿದ ಮೇಲೆ ಯಾತರ ಕುಲವಯ್ಯ

ಇಂತಹ ವರ್ಗ ಶ್ರಮಧರ್ಮವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಕನಕದಾಸರು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರೂರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ತತ್ತರಿಸಿದ ಕನಕದಾಸರು ದಾಸರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಸಫಲವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ನಿಜವಾದ ಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲದಕ್ಕಾಗಿ ತತ್ವ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುವವನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸಿದರು. ಇದು ಕನಕದಾಸರು ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ಣಭೇದ, ವರ್ಗಭೇದ, ಜಾತಿಭೇದ, ಲಿಂಗಭೇದ, ವಯಸ್ಸಿನ ಭೇದ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭೇದ, ವೃತ್ತಿ ಭೇದದಂತಹ ಅನೇಕ ಬೇದಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದ ಕನಕದಾಸರು ಾಸ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನ ವರ್ಗವನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯದ ಮತ ಧರ್ಮ ಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಕನಕದಾಸರದ್ದು. ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠ, ಅತಿಕುಲಜ, ಅತಿ ಹೊಲೆಯ, ಅತಿ ಮೇಲು, ಅತಿ ಕೀಳು ಂಬಂತಹ ಈ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದ ಕನಕದಾಸರು ತನ್ನ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ವವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹದಿನೈದನೇ ಶತಮಾನದ ದಾಸರು ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರು ಹುದ ಮೂಲಕವೇ ಪರವನ್ನು ಕಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು,
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್
ಕಲಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ

○○

Govt. India ... / K... KAN ... 84/10 ... 009-1...
ISSN-2347-5048
ARUHU KURUHU Bi-lingual Monthly

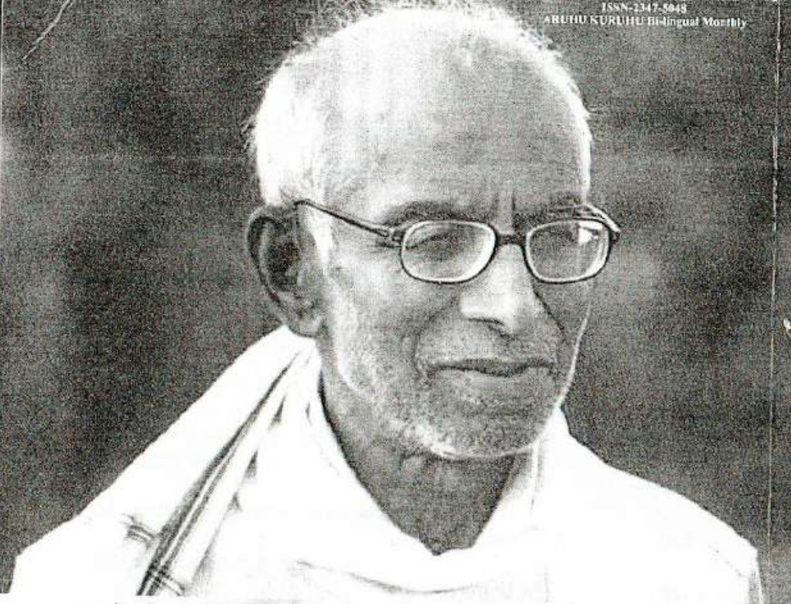

ಬದುಕು ಅನುಭವಗಳ ಪ್ರವಾಹ : ಡಾ.ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ

ಚಂದಾ ವಿವರ

2 ವರ್ಷದ ಚಂದಾ ರೂ. 5000/- (ಐದು ಸಾವಿರ) ಹಣವನ್ನು ಅರುಹು ಕುರುಹು ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್, ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರಸ್ತೆ ಶಾಖೆ, ಮೈಸೂರು. 'ಅರುಹು ಕುರುಹು' ಹೆಸರಿನ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 4842000100237501, IFSC : KARB0000484 ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ RTGS-NEFT ಜಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(2 Year Subscriptions Rupees 5k (Five Thousand Rupees))

Bank Details : 4842000100237501 | IFSC : KARB0000484 | Karnataka Bank, Mysuru

Aruhu Kuruhu Bi-lingual Monthly Vol 14, Issue 53,
February 2023, Pages 232, Edited by H.S. Umesh,
Published and owned by
Ha. Thi. Rathna. #10, 'Belaku' Kuvempu road, Prithvi Badavane, Dattagalli
3rd Stage, Mysore - 570033, aruhukuruhu@gmail.com
Mob : 9886622833
www.vismayajaala.com

₹ 300/-

ISSN : 2347 - 5048

ಅರುಹು ಕುರುಹು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶೋಧದಲ್ಲಿ...

Aruhu Kuruhu

In Pursuit of Literature and Culture...

ಸಂ. 14, ಸಂ. 53, ಫೆಬ್ರವರಿ 2023, Vol. 14, Issue 53, February 2023

ತಜ್ಞ-ಪರಿಶೀಲಿತ ಮತ್ತು ದ್ವಿ-ಭಾಷಾ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

PEER - REVIEWED AND BI-LINGUAL MONTHLY JOURNAL

ಒಳನೋಟ

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

೦೧. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ: ಪ್ರೇಮದ ಎರಡು ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು
- ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಎನ್ /೦೭

೦೨. ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ಅಹಂ ಅಳಿಸಿದ ಕವತಾಳು ಶಾಸನ
-ಡಾ.ಕೆ.ಖಾದರ್ ಭಾಷ /೧೨

೦೩. ಅಂಬಿಗರಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಂಶಗಳು
-ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಲಿಂಗಪ್ಪ /೧೮

೦೪. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತತ್ವದ ನೆಲೆಗಳು.
-ಡಾ.ರಮೇಶ ಆಚಾರ್ /೨೫

೦೫. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
-ಡಾ. ಎಸ್.ಬಿ.ಚನ್ನಗೌಡ್ರ /೩೨

೦೬. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಆದಾಯ
-ಬಾಲರಾಜ ಎಸ್ /೩೮

೦೭. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಎಂಬ ಆದರ್ಶಗಳು
-ಡಾ.ಶಿವಕುಮಾರ್ ಕಂಪ್ಲಿ /೪೨

೦೮. ಸರ್ವಜ್ಞನ ಇತಿವೃತ್ತ
-ಡಾ.ಎಸ್.ಬಿ.ಚನ್ನಗೌಡ್ರ /೪೬

೦೯. ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ 'ವೇದಗಾನ ರತ್ನ' ಪಂಡಿತ್ ವಿರುಪಾಕ್ಷಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಗೋರ್ಟಾ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ
-ನಾಗರಾಜ ಎಮ್ ಪುರಮಕರ /೫೨

೧೦. ಮಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಜನಪದರ ನಂಬಿಕೆಗಳು
-ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಲಿಂಗಪ್ಪ /೫೭

೧೧. ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ – ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮರ ಕಲೆ
-ಡಾ.ರಮೇಶ ಆಚಾರ್ /೬೨

೧೨. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ.
-ಬಾಲರಾಜ ಎಸ್ /೭೦

೧೩. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ನೆಲೆಗಳು
-ಮಹೇಶ್ ಯು.ಸಿ. /೭೪

೧೪. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪರಿಸರ ಪಜ್ಞೆ
-ಶಿವರಾಜು ಎನ್. /೭೮

೧೫. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾ ಕವನ
-ಪ್ರೀತಿ ಎ.ಎಂ /೮೩

೧೬. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಚಿತ್ರಗಳು
-ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂ. /೮೭

೧೭. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವಣದ ವೈಭವ
-ಕಿರಣ ತೋಟಗಂಟಿ /೯೧

೧೮. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಂಪು
-ರಮೇಶ ಮಾದರ /೯೫

೧೯. ಪದವಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಬೋಧನೆ : ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು
-ಚೇತನ್ ಎಂ /೧೦೧

೨೦. ಅಣುಬೋಧನೆ: ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೌಶಲವನ್ನು ಸಂವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
-ಬೀರಲಿಂಗಯ್ಯ.ಜಿ, /೧೦೪

೨೧. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಷನರಿಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
*ಇಂದಿರಮ್ಮ **ಡಾ ವಿ.ಎಂ. ರಮೇಶ /೧೦೯

೨೨. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವೀಕ್ಷಣಾ ಅವಧಿಯ ಧಾರಣೆ
-ಡಾ.ಸುಧಾಕುಮಾರಿ. ಕೆ /೧೧೫

೨೩. ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ *ಎಂ.ಸಿ. ಸುಧಾಕರ **ಪ್ರೊ. ಎಲ್.ಪಿ. ರಾಜು.,/೧೨೧

೨೪. ರೈತ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಹಾಡುಗಳು
-ರವೀಂದ್ರ ಕೆ. ವಿ /೧೨೫

೨೫. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಳವಳಿ:ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
-ಡಾ.ಆಶಾಲತಾ.ಪಿ /೧೩೦

೨೬. ದಾದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು: ಒಂದು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ
*ಭಾಗ್ಯ, ವೈ. ಕೆ.**ಡಾ. ರೇಖಾ ಕೆ. ಜಾದವ್ /೧೩೫

೨೭. ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆಯವರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು...ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಪಂದನೆ
-ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ /೧೪೦

೨೮. 'ದಜ್ಞಾಲ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ: ಮತೀಯ ಸಂಘರ್ಷ–ಸಾಮರಸ್ಯದ ನೆಲೆಗಳು
-ಡಾ. ಎಂ. ಜಯಶಂಕರ /೧೪೩

೨೯. ಪ್ರೊ.ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಭವದ ಬೆಳಕು ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ
-ಡಾ. ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾತಿ /೧೪೮

೩೦. ರವಿಶಂಕರ್ ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಹನಿಗವನದಲ್ಲಿ ಜನಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
-ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ ಬಿ /೧೫೧

೩೧. ಅಫಜಲಪೂರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಗೆ
-ಡಾ. ಚನ್ನಮ್ಮ.ಎನ್.ಅಲ್ಲಾ /೧೫೪

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮೊಳಗು
*ಪುಟ್ಟಮ್ಮ ಹೆಚ್.ಎಂ **ಡಾ.ನಾಗಭೂಷಣ್ ಬಗ್ಗನಾಡು /೧೫೮

೧೦ ವಿಜಯಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಲಿತ ಲೇಖಕರು
• ಸರಿತಾ ಚಿದಾನಂದ ಹಿಪ್ಪರಗಿ / ೭೨
೧೧ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲಿತ ಲೇಖಕರ ಕೊಡುಗೆ
• ಮಮ್ಮಾದೇವಿ ಅಮೀತ ಕುಮಾರ / ೭೭
೧೨ ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಡಾ. ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಪ್ರಭಾವ
• ಸುನಿತಾ ಪುಂಡಲಿಕ / ೮೨
೧೩ ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆ
• ಶರಣಪ್ಪ ಬೂದೆಪ್ಪ. ಚಲವಾದಿ / ೮೮
೧೪ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ದಲಿತ ಲೇಖಕರು
• ಡಾ. ರಾಜಕುಮಾರ ದಣ್ಣೂರ – ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಮಾಣಿಕಪ್ಪ-ಪ್ರೀತಿ ಬಿ. ಕಾಂಬಳೆ / ೯೫
೧೫ ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆಯ ಲೇಖಕಿ ಡಾ. ಜಯದೇವಿ ಗಾಯಕವಾಡ
• ವಿಜಯಕುಮಾರ ಭೋಗಪ್ಪಾ ಬೀಳಗಿ / ೧೦೯
೧೬ ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧತ್ವ ಅನ್ನುವುದು ಅಂತರಂಗದ ನಿಕ್ಷೇಪ
• ಹೀರಪ್ಪಾ ಬಿ ಸಜ್ಜನ / ೧೧೫
೧೭ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲಿತ ಚಳವಳಿ ಅಂದು-ಇಂದು
• ಡಾ. ವಸಂತ ಪ್ಪ. ನಾಶಿ / ೧೨೧
೧೮ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುನ್ನೋಟಗಳು
• ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ / ೧೨೫
೧೯ ಸಮಾನತೆಯ ಹರಿಕಾರ ಬಸವಣ್ಣ
• ಬಸವರಾಜ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಭಾಸ್ಕರ್ / ೧೩೦

೧. ನಾಡೋಜ ಬುರ್ರಕಥಾ ದರೋಜಿ ಈರಮ್ಮ

• ವೇಷ್ಗಾರು ರಾಮಾಂಜನೇಯ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಆಡಿ, ಕುಣಿದು, ಬೆಳೆದು, ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಬಂದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಮಾಜದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭರತಖಂಡದ ಇದುವರೆಗಿನ ಚರಿತ್ರೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಜನಪದರು, ದಲಿತರು ನೀಡಿರುವ ವಿವರಗಳ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾಡಿನುದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮುದಾಯವು ಕಂಡುಂಡ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸುಡುವಾಸ್ತವಗಳ ಸಾಗರದಷ್ಟು ವಿವರಗಳು ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಬಲ್ಲವು. ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ಆಸರೆ, ಅದ್ದೂರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನೀಡಿರುವ ಈ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಬಂಧುಗಳು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಭುಗಳ ನೇರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬದುಕನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸುವ ಕನಸುಗಳು ಹೇಗಿವೆಯೆಂಬುವುದನ್ನು ಆತ್ಮಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯಪೂರಿತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ತೆರೆದಿಡಬಲ್ಲವು.

ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಲೋಹಿಯಾ, ಗಾಂಧೀಜಿ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಕುವೆಂಪು ಅವರಂತಹ ಮಹನೀಯರ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಾರೈಸಿದ ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಬದುಕನ್ನೇ ಇನ್ನಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಆನಂದಮಯವಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ದಲಿತ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ಸರ್ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಮಗೆ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು. ಅದರಂತೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಯಶಸ್ವಿಯೂ ಆಯಿತು. ಅದೊಂದು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಕ್ಷಣ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮಂಡಿತವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿದ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ಐದು ಸಂಪುಟಗಳು ಮುದ್ರಣಗೊಳ್ಳುವದೆಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಾನಂದ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಮಂಡಿಸಿದ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾಗಲೇ ಖುಷಿಯಾಗಿತತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸಂಪುಟದ, ಉನ್ನತ ಸಂಶೋಧಕರು, ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ನಮಗೆ ಸಂಪಾಧಕರಾಗಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಅಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಗುರುಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ಅವರಿಗೂ, ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಆರ್. ನಿರಂಜನ ಅವರಿಗೂ, ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಪ್ರೊ. ಅಗಸರ್ ದಯಾನಂದ ಅವರಿಗೂ ವಿತ್ತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಜನಾಳಕರ್ ಅವರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ನಾತಕ, ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಎಂ. ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ

ಡಾ. ವಸಂತ ನಾಸಿ

ಪರಿವಿಡಿ

೧ ನಾಡೋಜ ಬುರ್ರಕಥಾ ದರೋಜಿ ಈರಮ್ಮ
- ವೇಷ್ಗಾರು ರಾಮಾಂಜಿನೇಯ / ೧

೨ ಸನ್ನತಿಯ ಬೌದ್ಧಶಿಲ್ಪಗಳು
- ನಟರಾಜ ಎಮ್.ಶಿಲ್ಪಿ / ೧೦

೩ ದಲಿತ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದೆ ತಂಬೂರಿ ರಾಜಮ್ಮ
- ಪ್ರವೀಣ ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಟೀಲ / ೧೫

೪ ಸಮುದಾಯದ ಸಂವೇದನೆಯಾಗಿ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ
- ಎಸ್.ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ / ೨೨

೫ ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮಾಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂವೇದನೆ
- ಗಂಗಪ್ಪ ಎ. / ೨೭

೬ ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧದ ನೆಲೆಗಳು
- ಶಿವಣ್ಣ ಟಿ. / ೩೩

೭ ಕೆ. ನೀಲಾ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಚಿಂತನೆಗಳು
- ಸೌಭಾಗ್ಯ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಶರ್ಮಾ / ೪೩

೮ ದಲಿತ ಚಿಂತಕ ತಾತ್ಯಾರಾವ ಕಾಂಬಳೆ
- ಡಾ.ಜೈಶೀನ ಪ್ರಸಾದ / ೪೭

೯ ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ದಲಿತ ಕವಿ ಗೋವಿಂದದಾಸರ ಕಾವ್ಯ
- ಪ್ರೇಮಾಂಜಲಿ ಕಲಕೇರಿ / ೫೭

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸಾಧನೆಗೈದ ಸಾಧಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದು ಹೋಗಿ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು ಮತ್ತು ಲೇಖಕರ ಕೃತಿಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದ ಸಾಧಕ ಲೇಖಕರ ಕೃತಿಗಳು ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಗೈದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಕುರಿತು ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರ ಹೆತ್ತೊಡಲಗಳಾದ ಅವ್ವ-ಅಪ್ಪಂದಿರ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ ಇಂಥದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೇವೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೆಮ್ಮೆ. ಹೆತ್ತ ಅವ್ವ-ಅಪ್ಪನನ್ನೇ ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅನಾಥಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇವರ್‍ಯಾರು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಆಳುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ, ಹೇಳುತ್ತಿರುವ (ಅ)ನಾಗರಿಕತೆಯ ನಾಜೂಕಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ.ಎಚ್.ಟಿ.ಪೋತೆಯವರ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಈ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದೆ.

ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ

ಬೆಲೆ : ರೂ. 60/-

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ)
ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಮಂಥನ ಮಾಲೆ-೮

ಡಾ. ಎಲ್. ಹನುಮಂತಯ್ಯ

◆

ವಸಂತ ವ್ಹಿ. ನಾಸಿ

ಪ್ರೊ. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ)
ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಅರ್ಥವಾಗದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ತತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳುಸುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಶರಣಾಗುವುದು ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಜಂಬಗಿ ಶರಣರ ವಾದ.

ಹಿಂದಿನ್ಹಿರಿಯರು ಗಳಿಸಿದ ವತನ
ತಿಳಿದು ಬಿಡಬಾರದ್ದೇನೊ ಎಷ್ಟು ಅಪಮಾನ
ಹೆಣತಂದು ತಿನ್ನುವನ ಗುಣಹೀನ
ರಣಹದ್ದು ಕಾಗಿ ನಾಯಿ ಸಮಾನ

(ಕಡಕೋಳ)

ಹಿಂದೆ ಅಸ್ಪೃಶರು ಸತ್ತ ಧನವನ್ನು ತಂದು ತಿನ್ನುದಿದ್ದರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಶರಣಪ್ಪನವರು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಹದ್ದು, ಕಾಗಿ, ನಾಯಿಯಂತೆ ಕಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದ್ದೆ ಕೇವಲ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ತರಕಾರಿ ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮನ ಬುದ್ಧಿ ಚಿತ್ ಅಹಂಕಾರ ಗಮ್ಮ ।
ಅಶುದ್ಧಹಾದಿ ಬಿಡು ನೀ ಹರಾಮ
ಮಾಂಸ ಬಳಸಿ ಮನಗೇಡಿ ನುಡಿಯವನ
ಬಂದು ಗುದ್ದೊಯ್ಯುವನೇ ಯಮಧರ್ಮ

(ವಂದನಾ)

ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಮನಸ್ಸು, ಕಾಮ, ಬುದ್ಧಿ ಇವು ಅವನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವನು ಮಂಗನಂತೆ ಚಂಚಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಸಿರಿತನ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತೋರಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಕಬಾರದು ಅದು ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ವೈರಿ ಯಾರು ಅಲ್ಲ ಅದು ಅವನ ಅಹಂಕಾರ, ಗಮ್ಮ ಅಶುದ್ಧಹಾದಿ ಇವು ಮನುಷ್ಯನ ಒಳಗಡೆ ಬಂದರೆ ಯಮರಾಜನು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಪಾಪ ಕರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುದವರ
ಸಮಾನ್ಥಕ್ಕಿನಧಿಕಾರ

ವಿದ್ಯಯಿಲ್ಲದ ಈ ಬಡಜನರ
ನೋಡಿ ಅವಸರ ಬರೆದಿಟ್ವಾರಾಕ್ಷರ
ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

ಡಾ॥ ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅರಿತವರಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಕಾನೂನು ಬರೆದಿದ್ದು, ಅದು ದೀನ ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಅನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆದ ಅನ್ಯಾಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಬಡವನಿಗೂ, ದಲಿತನಿಗೂ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರು ತಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬರೆದರು.

ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಬಿ.ಎ.ಪಾಸಾದವರ
ಎಂ.ಎ. ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಆದವರ
ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನು ಕಲಿತಂಥವರ
ಈ ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗರ
ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

(ಸುಧಾರಣ)

ಡಾ॥ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಶಿಖರವನ್ನು ಏರಿದರು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅನ್ನುವ ಮಹಾನ ಹೆಸರು ಕೇವಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು. ಇಂದು ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮಾತುಗಳು ಅದು ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರ ಮಾತುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ ಜಂಬಗಿ ಶರಣರು ಅವರ ತತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಜನರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಜಂಬಗಿ ಶರಣಪ್ಪನವರು ಬುದ್ಧ, ಬಸವ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರ ವಿಚಾರಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಗುರುಗಳಾದ ಭೀಮಾಶಂಕರ ಅವರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತತ್ವಪದಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾಂಕ: ೦೪-೦೪-೧೯೯೧ ರಂದು ಲಿಂಗೈಕರಾದರು. ಇಂದು ಅವರ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

••••••••

ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಕಳೆದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೋಧನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಸಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗವು ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಜನಾನುರಾಗಿಯಾಗಿರುವುದು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಕಲನ ಮಾಲೆ, ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ, ಪ್ರಚಾರೋಪನ್ಯಾಸ, ಹೈದರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ, ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಮಾಲಿಕೆ, ಅಲಕ್ಷಿತ ವಚನಕಾರರ ಮಾಲಿಕೆ ಹೀಗೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸಾರಾಂಗವು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕಲಾನಿಕಾಯ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಕಾಯದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರಾಂಗವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಲಾಗಂಗಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಡಿಯಲ್ಲಿನ ಹಿರಿ–ಕಿರಿಯ ಸಂಶೋಧಕರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು, ಪ್ರಕಟಿಸಲೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಾರಾಂಗವು ಡಾ. ಎಂ. ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ವಸಂತ ನಾಶಿ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎರಡನೆಯ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಚಿಂತನಶೀಲ ಪರಿವರ್ತನಪ್ರಿಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಆರ್. ನಿರಂಜನ
ಕುಲಪತಿಗಳು
ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಕಲಬುರಗಿ

ISBN 978-81-920449-8-9

Rs. 110/-

ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ

ಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಎಂ. ಬಿ. ಕಟ್ಟಿ
ಡಾ. ವಸಂತ ನಾಶಿ

ಕಾಲದಂತ ಅಮೂರ್ತ ಅನುಭವವನ್ನು ಸ್ಫೂರ್ತಿಕರಿಸುವ ಭೌತಿಕ ಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದರ ನಿರ್ಮಾಣ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಕೂಡಾ ಮೊದಲು ಇಂದ್ರಿಯಗಮ್ಯ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಕಂಡು ನಂತರ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವಿರಾಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲದ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಂವಹಿಸುವ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಕೂಡಾ ಬಂದಿವೆ. ಒಂದರಲ್ಲೊಂದು ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ.

ಯುಗ ಯುಗಾದಿ ಕಳೆದರು
ಯುಗಾದಿ ಮರಳಿ ಬರುತಿದೆ
ಹೊಸ ವರುಷಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹರುಷವ
ಹೊಸತು ಹೊಸತು ತರತಿದೆ.
ಹೊಂಗೆ ಹೂವು ತೊಂಗಲಲ್ಲಿ
ಭೃಂಗದ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿ
ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿ ಬರುತಿದೆ.
ಬೇವಿನ ಕಹಿ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ
ಹೂವಿನ ನಸುಗಂಪು ಸೂಸಿ
ಜೀವನ ಕಳೆಯು ತರುತಿದೆ.

(ದಿನಮಾನ-ಪು-೪೫)

ಕಾಲದ ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲ ಶಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಉತ್ಸಾಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಈ ಕವನ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಭೂತ ದುರಂತವೊಂದನ್ನು ಸಾವಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯವೊಂದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಪ್ರಭಾವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದವನನ್ನು ಇದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಗಾಢ ದುಃಖಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬೇಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಕವನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಉಳಿದೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸತು ತರುತಿದೆ.

ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ತಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಕವಿಗಳಲ್ಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟರಾಗಿದ್ದರಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಮಾನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದರು. ಯಾರೂ ಹೇಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಸಾನುಭವ ನೀಡಿದರು. ನಾವು ಕಂಡರಿಯದ ಕೇಳರಿಯದ ಬದುಕಿನ ನಿಗೂಢಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ವೇದಿಸಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಾಹಕವಾಗಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಭಾಷೆಗೆ ನೀಡಿದರು. ಧಾರವಾಡದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯ, ಜನಜೀವನದ ಭಾಷೆ-ಇವೆಲ್ಲ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿ ಆಗಿವೆ.

ISSN -2395-0978

ಅನುಬಂಧಗಳು:

೧) ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು (೧೯೭೫)
೨) ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ, ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ, ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ (೧೯೭೭)
೩) ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿ ರಾವ್
೪) ಬಾರೋ ಸಾಧನಕೇರಿಗೆ, ಪ್ರ ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ (೧೯೯೩)
೫) ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಹಂಪಿ, ವಿ.ವಿ ಹೊಸಪೇಟ.
೬) ಶ್ರಾವಣ, ಪ್ರತಿಭಾ ಯುವ ವೇದಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು (೧೯೯೫)
೭) ಸಾಹಿತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ವಿ.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್ (೨೦೦೫)

ಡಾ. ವಸಂತ ವಿ. ನಾಶಿ, ಯು.ಎಚ್.ಎ./೪೧, ಸರ್ವೋದಯ ನಗರ
ರಾಜಪೂರ ರಸ್ತೆ, ಕಲಬುರಗಿ-೫೮೫೧೦೫, ಮೊ. ನಂ. ೯೭೪೨೯೬೬೮೮೬

❖❖❖

ISSN -2395-0978

ಕಡಲಿಗೆ ಬಂತು ಶ್ರಾವಣಾ ! ಕುಣಿದ್ಹಾಂಗ–ರಾವಣಾ
ಕುಣಿದಾವ ಗಾಳಿ ! ಭೈರವನ ರೂಪ ತಾಳಿ

(ದಿನಮಾನ ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ ಪುಟ.೧೫೩)

ಶ್ರಾವಣದ ಬಗೆಗೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಶ್ರಾವಣ ಚೆಲುವು ಚಿಮ್ಮುವ ಮಾಸವೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಶ್ರಾವಣ ಬಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸೆಳೆತವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪರಮಗುರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಆರವಿಂದರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೂ ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ. ಅವರ ಅನೇಕ ಹಿತೈಷಿಗಳು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಇದೇ ಮಾಸದಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ದೇಶ ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ, ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಂದು ಪರಿಹರಿಸಿದ ಜಗದೋದ್ಧಾರಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೇ ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ, ಹೀಗೆ ಶ್ರಾವಣ ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದೆ. ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ನಳನಳಿಸುವ ನಿಸರ್ಗದ ಸೊಬಗೇ ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕವಿ ಈ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮೂಲಕವೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಶಿಖರವನ್ನು ತಲುಪಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ, ಪ್ರೇಮದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಬುದ್ಧಿ–ತರ್ಕಗಳು ಭಾವನೆಗೆ ಎಡೆಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಇದು ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಪ್ರೇಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಾತು. ಪ್ರತಿ ಹಗಲನ್ನೂ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವ ಇರುಳೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನಾನೊಂದು ನೆನೆದರೆ ನೀನೊಂದು ನೆನೆಯ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಅಂಥ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗ್ಗಲು ಅನಾವರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆತುಂಬ ಪ್ರೇಮದ ಕನಸು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕಾತರನಾಗಿದ್ದ ಗಂಡು ತೂಕದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಿಟ್ಟು ಸೆಡವುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ತಪ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಆಡದಿರು ಮನದನ್ನೆ
ಎನಗೆ ಇದಿರಾಡದಿರು
ವಾದಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು
ಮಘಾತಕ್ಕೆ ಸತ್ತು
ಉಳಿದು ಬಂದೆ
ಎಲ್ಲಿಹುದು ತಿಳುವಳಿಕೆ
ಜೀವನದ ಸಲುವಳಿಕೆ
ಎಂದು ತಳಮಳಿಸಿ ನೀರಡಿಸಿ ಬಂದೆ.

(ನಾದಲೀಲೆ–ಪುಟ. ೭೫)

ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದು, ವಾದ–ವಿವಾದವಲ್ಲ. ಎರಡು ಹೃದಯಗಳ ಜೀವ ಸಂವಾದ ಅಂಥ ದಾಂಪತ್ಯ ಒಂದುಸಿರೆ ತಾನಾಡಿದಂತೆ ಇಹುದು ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಇಡಿಗಾಳಿನಂತೆ ಅಖಂಡವಾದುದ್ದು.

ISSN –2395-0978

ಅನಂತ ಪಯಣ ಕವನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಯದ ಅನುಭವ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕಾಲವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಸಾಧನಗಳೇ ಈ ಪ್ರಣಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು.

ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವ
ಚುಂಬಕಗಾಳಿಯೂ ಬೀಸುತಿದೆ
ಸೂರ್ಯನ ಬಿಂಬಕೆ ಚಂದ್ರನ ಬಿಂಬವು
ಭೂರಂಗಕೆ ಅಭಿಸಾರಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ
ತಿಂಗಳ ತಿಂಗಳು ನವೆಯುತಿದೆ
ತುಂಬುತ ತುಳುಕುತ ತೀರುತ ತನ್ನೊಳ
ತಾನೇ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತಿದೆ.

(ದಿನಮಾನ ಪುಟ್ಟ–೧೭೩)

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕಾಲದ ಪ್ರಣಯ ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲತೆಯ ಸಂದೇಶ ತುಂಬ ಮುಖ್ಯ ಬೇಂದ್ರಯವರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿನಾಶವೇ ಮುಖ. ಅಯಾಮವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಕಾಲವನ್ನು ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ಭಾವದ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಹೊರತು. ಮೂಲಭೂತ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯೊಂದರಿಂದ ಅವರ ಕವನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಾಲವನ್ನು ನೆನಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶವೊಂದನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೆನಪುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲದ ನಡುವಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಂದು ನೆನಪುಗಳಿದ್ದ ಕಾಲವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದುರುಳಿದು ದಿನ ದಿನ ಬೆಳಗೆ
ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ
ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಮುಂದೆ
ಎಲೆತೆರೆದಿಕ್ಕುವ ಹೊತ್ತಿನ ಒಳಗೆ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?
ಕರಿನೆರೆ ಬಣ್ಣದ ಪುಚ್ಚಗಳುಂಟು
ಬಿಳಿ– ಹೊಳೆ ಬಣ್ಣದ ಗರಿ–ಗರಿಯುಂಟು
ಕೆನ್ನನ ಹೊನ್ನನ ಬಣ್ಣ–ಬಣ್ಣಗಳ
ರೆಕ್ಕೆಗಳೆರಡೂ ಪಕ್ಕದಲುಂಟು
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ?

(ನಾಕುಂತಂತಿ ಪುಟ. ೧೬೩)

ISSN –2395-0978